

Тәуелсіздік тұғыры берік болсын! В независимости - наша сила!

Құрметті аудан тұрғындары!

Осыдан 17 жыл бұрын Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамасымен Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заң қабылдады. Осы заңның қабылдауымен жаңа тәуелсіз мемлекеттің өмірге келгені хабарланып, оның тарихы үшін жаңа кезең басталды.

Бүгінде тәуелсіздік жылдары өткен жолымызға көз жүгірте отырып, біздер тамаша табыстарға жетіп, Қазақстанның биіктерге қол созғанына куә болып отырмыз.

Мемлекет басшысының жетекшілігімен жасалған мемлекеттік реформалар бүкіл қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға едәуір мүмкіндік берді. Әрине, бұл табыстардың негізінде елімізде тұрып жатқан түрлі ұлттардың көп жылғы туыстық, достық, өзара түсіністік дәстүрлері жатыр еді. Әлеуметтік саланы дамытуға ерекше кеңіл бөлініп келеді. Алдағы уақытта да Мемлекет басшысы Н.Назарбаевтың қойған міндеттерін орындауда әрбір нұралықтың ерен еңбек ететініне сенім зор. Ол реформалар экономиканы жетілдірудің негізі болады. Оның мақсаты – еліміздің беделін көтеріп, қуатын арттыру, халықтың әл-ауқатын жақсарту.

Құрметті достар!

Сіздерді еліміздің басты мерекесі – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күнімен шын жүректен құттықтаймыз! Сіздерге және сіздердің туыстарыңызға денсаулық, бақыт пен байлық, Отанымыздың гүлденуі үшін еңбекте жеміс тілейміз.

Біздің тамаша жерімізде бейбітшілік, достық және халықтар арасындағы түсіністік бола берсін!

Нұра ауданының әкімі
Аудандық Мәслихат хатшысы

С.ШАЙДАРОВ
Е.ТҰРАНОВ

Уважаемые жители района!

17 лет назад по инициативе Президента страны Нурсултана Абишевича Назарбаева Верховный Совет Республики Казахстан принял Конституционный закон «О государственной независимости Республики Казахстан». Этим актом всему миру было заявлено о появлении нового независимого государства, начался новый отсчет времени в его истории.

И сегодня, окидывая взглядом путь, пройденный нами за годы независимости, мы еще раз убеждаемся в том, какими грандиозными были эти преобразования, каких вершин в своем развитии достиг Казахстан.

Проводимые под руководством Главы государства реформы позволили значительно поднять жизненный уровень всех казахстанцев, в том числе и жителей Нуринского района. И в основе этих успехов, конечно же, лежат многолетние традиции братства, дружбы, взаимопонимания людей разных национальностей, проживающих в нашей стране.

Большое внимание уделялось развитию социальной сферы.

И можно не сомневаться, что и впредь самоотверженный труд каждого нуринца послужит решению задач, поставленных Главой государства Нурсултаном Абишевичем Назарбаевым, будет основой успешного проведения реформ и модернизации экономики, цель которых – укрепление мощи и повышение авторитета нашей страны, улучшение благосостояния ее народа.

Дорогие друзья!

От всей души поздравляем вас с главным национальным праздником страны – Днем Независимости Республики Казахстан. Желаем вам и вашим близким доброго здоровья, счастья и благополучия, успехов в труде во имя процветания нашей Родины.

Пусть на нашей прекрасной земле всегда царят мир, дружба и понимание между народами!

Аким Нуринского района
Секретарь районного маслихата

С.Ж.ШАЙДАРОВ.
Е.Ж.ТҰРАНОВ.

Елбасы

атауында көп мағына бар. Бұл

Елбасшысы деген ғана сөз емес. Бұл елді бастаушы

деген ғана сөз емес. Елді бастап берген деген мағынадағы бұл

сөз - елдің бастауында тұрған тұңғыш Президентке ғана тиесілі

тамаша анықтама. Қазақ елінің тарихында Елбасы ұғымы ұлттың ұлы

перзенті, Қазақстанның тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы

Назарбаев есімімен мәңгі астасатыны анық.

Қ.Саудабаев. «Егемен Қазақстан», 1 желтоқсан, 2008 жыл.

Д.Баянов, заместитель председателя районного филиала Народно-Демократической партии «Нур Отан»:

Ежегодно 16 декабря народ нашей страны отмечает один из важнейших государственных праздников – День Независимости Республики Казахстан!

Несмотря на трудности первых лет суверенитета, Казахстан сумел преодолеть сложившийся кризис и выйти на качественно новый уровень своего развития, что является ярким подтверждением правильности курса развития страны, заданного Главой государства, лидером Народно-Демократической партии «Нур Отан» Н.А.Назарбаевым.

Сегодня Республика Казахстан – самостоятельное, динамично развивающееся государство с устойчивой рыночной экономикой и развитой политической системой, занимающее лидирующее положение среди стран СНГ и Центральной Азии.

Дорогие жители района!

Нуринский районный филиал партии «Нур Отан» сердечно поздравляет вас с праздником! Желаем вам крепкого здоровья, счастья, благополучия и новых успехов во имя укрепления и процветания независимого Казахстана!

Тәуелсіздік - көшгі арман, бүгінгі ақиқат Көк байрақ көтерген 17 жыл

Тәуелсіз 17 жыл!

Туынды биік ұстадың.

Көтерді халқың уақыттың қатал қыспағын.

Кешінді бастап бақытты болашағыңа,

Жасай бер, жаса,

Тәуелсіз Қазақстаным!

Тәуелсіздік, Бұл халқымыздың сан ғасырлар бойы аңсаған асыл арманы еді. Тарихқа жүгінсек, ежелден қазақ халқы өздігінен ешқандай соғыс ашпаған, қашанда бейбітшілікті ту етіп ұстаған бейбіт халық болған. Алайда көң-байтақ жерінде мамыражай тіршілік көшкен бейбіт елге көз алартушылар көп болды. Олар оқтын-оқтын халқымызды жан-жақтан қыспаққа алып, шабуылдап отырған. Мұндай алашапқын ұрыстар еліміздің тарихында аз болмаған.

Өткен жылдар өшкен жоқ, санада тұр. Талай сауыт тоздырды дала-батыр, - деп, ақиық ақын Мұқағали жырлағандай, солардың бәріне халқымыз қарсы тұрып, тосқауыл бола білді. Атақты батырларымыз елі мен жері үшін қасық қаны қалғанша шайқасып, шыбын жанын шүберекке түйді. Ақылгөй абыздар елді ерлікке жұмылдырып, хандарымыз жеңісті ұйымдастыра білді. Осынау бүгінгі бірнеше мемлекеттің территориясын қамтитындай ұлан-ғайыр жерді қорған салып қоршамай, шекара жүргізіп күзетпей-ақ қорғап, бүгінгі ұрпағына аманат етіп кеткен бабаларымыздың батырлығы мен даналығын мақтанышпен еске аламыз.

Алайда, тәуелсіз ел болып, өзін-өзі билеуге мүмкіндік алу оңай болған жоқ. Аргысын айтағанда, екі жүз жыл патшалық Ресейдің отарында, жетпіс жыл Кеңестік империяның құрамында болып, өз билігіміз өзімізге тимей пұшайман болып, тілімізден, дінімізден айырылуға шақ қалған, тіпті жер бетінен жойыла жаздаған ел едік. Алаш ұранын көтерген арыстарымыздың да көксегені азаттық еді ғой. Осы тәуелсіздік үшін қаншама өмір қыршынан қиылды. Тәуелсіздіктің дабылында болып, кеңестік жүйені дүр сілкіндіріп, халықтың қалғыған санасын оятқан 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының орны тіпті ерекше.

Желтоқсан! Сен жайлы ойға батамын,

Бұл іңкәрлік созылады қашаңға.

Кім қаншама шексіз сүйсе Отанын,

Оның тартар азабы да соншама, -

деп М.Шаханов жазғандай, азаттық жолында құрбан болған, азап шегіп, қасірет тартқан ағаларымыздың ерлігін қалай ұмытармыз! Есте жоқ ескі замандардағы біз білмейтін мыңдаған бабаларымыздан кешегі Қайрат Рысқұлбековтерге дейінгі сансыз боздақтардың қанының өтеуіндей сол тәуелсіздікке біздің қолымыздың жеткеніне биыл 17 жыл толғалы отыр.

Қазақ елі 1991 жылы 16 желтоқсанда тәуелсіздігін жариялап, дербес мемлекеттердің қатарына қосылды. Еліміздің егемендігі жолында қыруар еңбек еткен Елбасымыз, халқымыздың қалаулы азаматы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың қазақ елінің егемендігін өз аузынан паш етіп жариялағанын, одан соң еркіндіктің көк байрағына тағзым етіп, маңдайын тигізгендегі ұмытылмас тарихи сәттерді халықтың мұң-мұқтажын бірге тартып келе жатқан ата-әжелеріміз әрі қуана, әрі толқи еске алып отырады. Сол шақта Иран-Ғайып ақын:

Тұды, міне, алтын күн,

Енді қазақ жылама!

Өз алдына халқымның

Тіккен туы құламас!

деп жырласа, бүкіл халқымыздың жүзінде осылайша қуаныш тұнып, кеудесінде сенімі мен жүрегінде тәубасы тұрды емес пе!? Құдайға шүкір, тілегіміз қабыл болып, еліміз тәуелсіздігін бекемдеп келеді. Әуелі елдің мемлекеттігінің белгісі – мемлекеттік рәміздерін белгіледі. Көк байрағымыз көкке желбіреп, Елтаңбамыз еңсе тіктеп, Өнұранымызды асқақтата шырқайтын болдық.

Еліміздің Ата Заңы – Конституциясы қабылданды. Ұлттық валюта – тел теңгеміз дүниеге келді. Төл теңгемізде бейнеленген ғұлама ғалымдар мен ақын, дана, батырларымыздың суреттері халқымыздың шынайы болмысын еске алып, ұлттық рухынды көтеретіні қандай ганибет! Қазақстан көптеген халықаралық ұйымдарға мүше болып, елемге танылды. Бұрын Қазақстанды білмейтін, тіпті картасына да енгізбеген елдер оны танып, мойындай бастады. Халықаралық байқаулар мен жарыстарда Қазақстанның көкбайрағы көтеріліп, өнұраны асқақтады.

Бабалардан қалған ұлы мұра, қаншама жыл те-

періш көріп келген қасиетті ана тілінің өз жерінде терге шығып, мемлекеттік мәртебе алуы да тәуелсіздіктің арқасы. Сұлу тілдің өңі кіріп, мерейі таситын шақ туды. Қазақ баласы кие тұтар, ана сүтіндей ардақтар қазақ тілінің күні көкке көтерілеріне сенімім мол!

Өз саясатыңды өзің белгілеп, өзгелермен тең дәрежеде тілдескенге не жетсін! Өз ұлдарыңның талантының игілігін елінің көргені қандай бақыт! Қазақ халқы дарындарға кенде емес. Енді олардың өлі үшін төр төгіп, еңбегінің жемісін жепізуіне мүмкіндік туды. Қаншама жыл Байқоңырды бауырымызға бассақ та, ғарышқа бірде-бір перзентімізді ұшыра алмап едік. Оған да тәуелсіздіктің арқасында қол жетті. Қос қыран – Тоқтар Әубәкіров пен Талғат Мұсабаевтар осы саладағы алғашқы қарлығаштар болды.

Әрине, тәуелсіздікке қол жеткізу оңай болмаса, оны баянды ету – одан да қиын шаруа. Бұл бағытта көреген саясат, саликалы мінез, булжымас бірлік керек. Бұрын Одақтың құрамында болып, кейін өз алдына ел болған кершілеріміздегі қанды оқиғалар мен ер жерде бір бұрқ ете қалған ұлттаралық қақтығыстардың бізде де қайталануы мүмкін еді. Ондай жамандықтан аулақ болып, қатерлі өткелден аман өткенімізге бүгін шүкірлік етеміз. Бұл, ең алдымен, байыпты халқымыз бен оны бастаушы Елбасының арқасы екені баршаға аян. Көп ұлтты Қазақстан халқы бір үйдің баласындай ынтымақпен қиын кезеңнен шығып келеді. Шынында да, олар тарихи қалыптасқан туысқан, Қазақстан атты бір атаның балалары емес пе?!

Мұның бәрін біздер үйдегі ата-аналарымыздың айтуынан, тарих оқиғаларынан оқып білдік. Бұрынғы жылдармен салыстарғанда ел тұрмысы жақсарып келеді. Ресми мәліметтерге жүгінсек, ел экономикасының ілгерілей бастағанын көреміз. Жұмыссыздық пен кедейшілікке қарсы күрес жолға қойылды. Елдегі инвестициялық ахуал жақсы, шет елдермен экономикалық байланыстардың келешегі үлкен. Мұның бәрі кеңілге үлкен үміт ұялатады.

Азат елімізде ип дәстүрлер қалыптасып келеді, солардың бірі - әр жылға атау беріп, белгілі бір бағыттағы жұмыс-шараларды жоспарлау. Биылғы мәдениетті қолдау жылы-ұлттық мәдениетіміздің қайта түлеу, жандану жылы болды. Бұл уақытша науқан емес, жүйелі жұмыстардың басы деп ойлаймын.

Әдетте, алыс жолға шыққан жолаушы барар жерін бағыттап, жүрер жолын бағамдап алады. Біздер де жарқын болашаққа бет алған жолаушы сияқтымыз. Бағытымыз айқын: гүлденген, дамыған, байқуатты ел болу. Ал оған жетудің стратегиясы – Елбасымыз айқындап берген «Қазақстан-2030» бағдарламасы болмақ. Бұл маңызды құжатта ел дамуының аса қажетті алғышарттары белгіленіп, маңызды қадамдар баяндалған. Бұл жоспарды жүзеге асыратындар қатарында біздер де бармыз, сондықтан оны оқып-үйренудеміз.

Ел болашағы – жастардың қолында. Сондықтан Президентіміз бен Үкіметіміз жастардың сапалы білім алуына жете кеңіл бөліп отыр. «Болашақ» бағдарламасы бойынша жүздеген талантты балалар шет елдерде білім алууда. Астана мен Алматыда элиталық мектептер ашылууда. Облыс орталықтарында дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттар бар. Елбасының нұсқауымен мектеп жасындағы барлық балалар тегін білім алууда. Барлық мектептер компьютерлендірілуде, жаңа мектептер ашылууда. Мектептерде білім сапасы жақсартылууда. Жаңадан жазылған төл оқулықтар шығарылууда. Демек, ендігі жерде бүлдіршіндер өз авторларымыздың оқулықтарымен оқып, халқымыздың сан ғасырлық ақыл-ойының қазынасынан сусындамақ. Бұл – балалардың заман талабына сай жан-жақты білім алуына жасалған жағдай. Біздер осыны дұрыс түсініп, жақсы оқып, тәрбиелі азамат болуға тырысуымыз керек.

Тек еліміз аман, аспанымыз ашық болып, көк байрағымыз биікке желбірей берсін!

Қазақ деген халықтың баласымын,

Алда талай алынар бар асуым.

Арман жолы- жүрерім, бақыт жолы,

Мүмкін емес сол жолда адасуым.

Қайран елім, қара нарым өзіңсің,

Тарих жүгін арқалаған тегіңсің.

Тәуелсіздік тұғырынан бүгінде,

Шұғыла шашып қарап тұрған көзіңсің,

Демеймін мен бұрынғыдай шерлімін,

Еркін жұртпын, байқалмайды кемдігім.

Шайқалмасын іргең мәңгі, Отаным.

От стабильности – к процветанию

Принятый 16 декабря 1991 года Конституционный закон о государственной независимости Республики Казахстан возвестил миру о том, что на бескрайних просторах, раскинувшихся в самом сердце Евразийского континента, появилось на свет новое самостоятельное государство.

Независимость подняла наш дух и укрепила в нас веру в будущее. Исторические уроки пути, проложенного нашими предками, ясно указали нам, что основа благополучия – в единстве народа. Как назидал великий Абай, «первый долг человека на пути к процветанию – увеличить число друзей». Избрав золотым ключом к своему процветанию мир, согласие и дружбу представителей различных национальностей и вероисповеданий, которые волею судеб сроднились с казахстанской землей, мы уверенно шагнули навстречу будущему. И это подняло казахстанский народ на доселе невиданные высоты.

В самом начале пути казахстанскому народу пришлось услышать немало критических суждений по поводу будущего. Но первый Президент Республики Казахстан Н.А. Назарбаев уже тогда знал – по какому пути надо уверенно идти вперед. Приняв стратегическую программу устойчивого развития государства и в дальнейшем последовательно осуществляя намеченное, он год за годом ставил перед собой и народом новые задачи в достижении тех высот, которыми мы сейчас по праву гордимся.

Сегодня мы с гордостью говорим о достижениях нашего народа за годы независимости. Мы успешно преодолели кризис 90- годов, справились с ним и сейчас, мы доказали способность к государственному управлению, создали прочные основы демократии и свою дипломатию, сохранив при этом самобытность нашей культуры и уважение к своей истории. По основным показателям экономического, социального раз-

вития и уровня жизни населения Казахстан занимает сегодня лидирующие позиции в СНГ, и продолжает развиваться высокими темпами. Казахстан сегодня – полноправный, уважаемый и авторитетный член международного сообщества.

Теперь по словам Главы государства «нам предстоит подтвердить, что это не случайность, а закономерный итог правильных и своевременных действий, самоотверженного труда и небывалого единения нашего народа во имя процветания родного Отечества. И когда народ един, для него нет недостижимых высот, ему все по плечу. Поэтому у нас все получится».

Сегодня в Казахстане проживают представители 130 этносов, исповедующих 46 религий и номинаций. Здесь принцип толерантности является не только одним из базовых положений государственного устройства, но и нормой политической культуры, общественной и повседневной жизни. Между тем, как отмечал Н.А. Назарбаев, «межнациональное согласие в казахстанском обществе не есть результат какой-то особой природы тех или иных народов». История Казахстана знает немало кровавых конфликтов и войн. Да и демократия сама по себе не гарантирует автоматического решения проблем, возникающих во взаимоотношениях этносов. Нынешние взаимопонимание и терпимость в Казахстане – это следствие кропотливой работы государства при поддержке гражданских институтов и неправительственных организаций, которые проделали немало для того, чтобы народ Казахстана был един и сплочен и с воплощенной мечтой предков о свободе вместе шел в лучшее будущее.

Так пусть же и дальше Флаг нашего Независимого Государства всегда будет высоким, а его основание – незыблемым!

Желтоқсан тағылымы

Мұхтар Шаханов

Желтоқсанда шындық жырын жырлаймын деп шарқ ұрдың,

Желтоқсанда егеменді ел болсақ деп талпындың.

Кеуденде әлі сызы жатыр сол кездегі салқынның,

Айналайын, жас қайратым, жас өркені халқымның!

Темір қолдар қуатты еді алқымның қауырсырған,

Намысыңды жықпай еттің нәубет, дүлей

маусымнан.

Жалғыз қалған шақтарыңда жігер алдым бойыма,

Түрме торын жарып шыққан сенің қайсар даусыңнан.

Өсер елдің қай сәтте де бірлік болмақ қауауы,

Лаула, лаула, желтоқсанның мұзға жаққан алауы!

Өздеріңдей ер намысты жас өркені бар елдің

Ешқашан да еңкеюге тиісті емес жалауы!

Тәуелсіздік бізге не берді?

Желтоқсан – ұлттық намыстың жанартауы.

Иә, тарихтың ойлы-қырлы белестерінде халықтың жадында жатталып, жүрегінде сақталатын, қоғамның дамуына айырықша әсер етіп, ұлттық сана-сезімге қозғау салатын аса маңызды оқиғалар болады. Қазақ халқы үшін сондай оқиғалардың бірі – 1986 жылғы желтоқсан көтерілісі. Желтоқсан көтерілісі Қазақ тарихының асақ сәттерінің бірі болып тарихқа алтын әріптермен жазылған көтеріліс. Аталған көтерілісте қазақ халқының рухы мен намысы көп жылдан бергі көрген теперіштеріңіз ызаасы сыртқа шығып, қазақ ұлтының тағдыры таразыға салынды десе де болады. Ата-бабаларымыз аңсаған Тәуелсіздігімізге жетуге түрткі болған да осы желтоқсан көтерілісі. Көп жылғы арман бізді Тәуелсіздік деген табысқа жетеледі, енді біз егемен ел болып, бостыңдық алып, алдымызға биік мақсаттар қойып, сол мақсаттарға жету жолында ерінбей еңбек етіп жатырмыз. Елбасымыз егемен елдің тұлымды ұлы мен бұрымды қызы деп барлық жағдай жасауда. Жыл сайын қаншама жастарымыз «БОЛАШАҚ» бағдарламасы бойынша шет мемлекеттерге оқуға барып жатыр. Республика бойынша жыл сайын жастар үшін ЖОО мемлекеттік гранттар көбейтілуде. Бүгінде Қазақстанды әлем таныды. Оның бір дәлелі ретінде «Бейжің 2008ж» олимпиадасында алтын алған қос тарландырымыздың шет мемлекетте қазақ ән ұранын шырқатып, туын көкке көтері. Әлем елдері бір сәтке болса дағы қазақ әнұранына бас иді, қазақ ұлдарына қол соқты. Еліміз бүгінде асықпай, аптықпай басқан әрбір қадамының жемісін көруде.

Желтоқсан-Тәуелсіздік-Демократия. Біз осы қасиетті үш ұғымды тығыз бірлікте ұстаған халықпыз. Аталған көтерілісте көпжылдан бері тұншықтырылып келген әділет үні ең алғаш рет айтылып, жығыла жаздаған ұлттық намыстың туын қайта желбіреттік.

«Жас Отан» Жастар Қанаты кеңесі

Аудан әкімдігінде

Жастар саясаты - басты назарда

Өткен аптада аудан әкімдігінде аудан әкімінің орынбасары Даутова Зара Ахметжанқызының төрағалығымен жастар ісі жөніндегі аудандық кеңестің отырысы болып өтті. Онда жұмыссыз жастарды жұмыспен қамту және жастар арасындағы қылмыстың алдын алу сияқты мәселелер қарастырылды.

Бірінші болып ішкі саясат бөлімінің меңгерушісі М.А. Қыпшақбаев хабарлама жасады. Жалпы аудан жастарының саны 8244, олардың 870 жоғарғы оқу мен 478 арнайы оқу орындарында, 16-17 жастағы 813 адам жалпы орта білім алуда. Жыл басынан бері 16 мен 29 жас аралығындағы жастардан 404 адамды жұмыспен қамтамасыз ету мәселесі бойынша әлеуметтік бағдармалар бөліміне өтініш жасалды. Оның ішінде 403-і жұмысқа орналастырылды. Өз ісін ашу үшін 2 жас адамға 93440 мың теңге көлемінде материалдық көмек көрсетілді. Қоғамдық жұмысқа 136 жұмыссыз азамат қатысты. Кәсіптік оқуға 118 жұмыссыз адам жіберілді. Кәсіптік жасқа толмағандарды және жастардың құқықтарын қорғау үшін аудан әкімдігінде арнайы комиссия құрылды. Осы жыл барысында аудандық білім беру бөлімі мен аудандық ішкі істер бөлімі бірігіп «Мектеп, Жеткіншек, Көше» атты кешенді алдын алу шаралар және аудан мектептерінде әлі сайын «Инспектор күні», «Құқықтану» күні сияқты кәсіптік жасқа толмағандардың арасында құқықты насихаттау лекциялық курстар өткізіліп отырады. Ауданда мәдени-тынығу, спорттық шаралар жақсы

ұйымдастырылған. Жеткіншектерді әскерге шақырту, медициналық тексерулер және жастармен тәртіптік жұмыстар дұрыс жолға қойылған. Аудандық «Нұра» газетінде «Жастар калейдоскопы», «Әскери-патриоттық тәрбие» атты айдарлар ашылған, онда аудан көлеміндегі жастардың саясатын жүзеге асыруға байланысты материалдар жарияланды.

Қорғаныс істер жөніндегі бөлім жастармен қандай жұмыстар жүргізуде? деген сауалға аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімнің басшысы Қ.Жолболдин: «Әскерге бармаған жастарды шарттық әскери қызметке 7 адамнан 3-і орналастырылды, ал әскери оқу орнына биыл 8 адам түсті. Алдыңғы жылмен салыстырғанда 2 есе өсті» деп жауап қатты.

Ауданда Жастар одағын құру мәселесі де қызу талқыланды.

Осы мәселе төңірегінде келесі сөз кезегін «Жас Отан» жастар кеңесінің атқарушы хатшысы Б.Түсіпов та өз пікірін білдірді.

Жастар саламатты өмір салтын насихаттауда қандай белсенділік танытып жүр? деген сауалға аудандық спорт бөлімінің басшысы Ж.Имашев: «Жастар жағы әрдайым бесенділік пен қолдау танытып жүр. Аудан көлемінде жыл бойы 31 спорттық іс-шара өткізіліп тұрады, оның ішінде 20 жастармен жұмысқа бағытталған. Жиынды аудан әкімінің орынбасары З.А.Даутова қорытындылады.

Айнұр Нұрдәулетқызы

Махмет Темірұлы, Қазақстан Жазушылар Одағының мүшесі:

Міне, қазақ даласының киелі топырағы асау желмен бір аунап, үлкен қозғалысқа түскен сияқты. Дүбірмен еткен өмір асулары арайлап атқан таңмен таласып, дүниені дүр сілкіндірді.

1986 жылғы Желтоқсан оқиғасы, шын мәнінде, қазақтың ұлт тәуелсіздігі үшін, ең соңғы күресі еді. Бүгін қайсыбіреулердің айтып жүргеніндей, тәуелсіздік бізге аспаннан түскен жоқ, бұрыңғы күреспен келді. Қанды Желтоқсан көтерілісі – оның соңғы күесі. Келген тәуелсіздікті қорғап қалу, оны өміршең ету ел басында тұрған азаматтардан үлкен саяси алғырлық, көрегендік және қажыр-қайраттылық талап етті. Тәуелсіздік әуелі сол азаматтардың басына түскен еді. «Тәуелсіздік үшін төңіңді де, қаныңды да, жаңыңды да аяма. Ең қасиетті күрес-тәуелсіздік үшін күрес өкенін ұмытпа!»- деп Әзілхан Нұршайықов өз ойларын нақты айтқан.

Бостандықтың он жеті жылында жүз жылдарға татитын қадамдар жасалуда. Соның ішінде, біріншіден, саяси дүрбелең, аттан, аласапырансыз ел тәуелсіздігін дүйім дүниеге паш етіп, Конституциясы өмірге келді. Елдіктің басты нышандары айқындалды. Айталық, бұрынғы қан қызыл жалауды – төңіргі көк байраққа алмастыру, қазақ тілін мемлекеттік тіл етіп тұрақтандыру оңай іс пе еді?

Екіншіден, Абылай хан бабаның арманы орындалды: Астанамыз әйгіленді. Үшіншіден, тарих толқынының өмір-теңіздей жеңкілісімен де, қилы-қилы оқиғалар қабаттасқан тағдырдың жазуымен де қалыптасуы солай болып, жүзден астам ұлт өкілдері Қазақстан атты ортақ атамекенде жасампаз істерге толы ғұмыр кешуде. Әлемнің басқа өңір, басқа аймақтарында шешіліс түйінге айналған көпұлттылық біздің еліміздегі ашық та адал мемлекеттік саясаттың арқасында ескеңдіктің берік діңгегіне айналып отыр.

Откликни

Елбасы - Лидер нации

Модель Назарбаева – ответ на глобальный вызов

Прочитал в областной газете содержательную статью «Лидер нации» и не мог не откликнуться и не поделиться своими впечатлениями. Я родился в Казахстане, здесь вырос и вместе со своими земляками прошел весь путь, о котором сегодня говорит практически вся мировая общественность. Моя республика стала для многих стран СНГ ярким примером процветания и воплощения в реальность идей и планов.

Очень кстати то, что статья вышла в канун празднования очередной годовщины Независимости Республики Казахстан. А это значит, что пора еще раз пройтись по тем знаменательным вехам истории, которые стали значимы для всего нашего народа.

Достаточно вспомнить, какое незавидное наследство осталось нашей республике после развала Советского Союза. Промышленность и сельское хозяйство находились в критическом положении, огромное количество предприятий было вынуждено прекратить свою работу, население крупных городов и сел страдало из-за нехватки тепловой и электрической энергии. Казахстан лишился традиционных рынков сбыта собственной продукции, организации были просто не в состоянии не то что помочь государству – они элементарно не имели возможности защитить себя и своих работников от инфляции и массовых сокращений. Единственной отраслью, которая могла послужить своеобразным «спасательным кругом» для суверенного государства являлась добывающая промышленность. Казахстанское сырье во все времена было конкурентоспособным. Поэтому в страну, благодаря четким и последовательным действиям первого Президента РК начали поступать инвестиции иностранных компаний, что уже на первых этапах помогло преобразованию обрабатывающих производств и налаживанию экономики в стране.

Далее Нурсултан Абишевич обращается к созданию национальной инновационной системы, ставшей сегодня проводником в мир новейших технологий и прилагает все усилия, чтобы республика уже в ближайшее время смогла занять достойное место в числе конкурентоспособных стран мира.

Я полностью согласен, что выбрав однажды такого Президента, народ ни разу не пожалел о своем решении. Благодаря его мудрому руководству в стране повысилось благосостояние и впереди нас ждет большое будущее. Стоит лишь вспомнить его ежегодные Послания народу Казахстана, в каждом из которых – четкая стратегическая задача, определение приоритетов на будущий год и жесткое требование их выполнения. Такая политика говорит о дальновидности Главы государства и его заботе о населении.

Н. БАРАНОВ,

Начальник отдела финансов Нуринского района

Елімен етене Елбасы

Шындығында да, туған еліміздің тарихы мен тағдырын тереңнен толғап сез етер болсақ, біз міндетті түрде азаттықтың алғашқы кезеңіндегі алмағайып шақтарды тілге тиек етеміз. Және бұл заңды болып шығады.

Ебасымыз осы қиын қыстау кезеңде, «Ырыс алды – ынтымақ» деген халық сөзін қапысыз түсінгендіктен, бұған дейін орнаған береке-бірлік пен сыйлас тірліктің арқауын одан әрі ширатып, «Төртеу түгел болса, төбедегі келеді» деген сөзге қазық қақты. Тәуелсіздік келді. Тілегіміз болды, өшкеніміз жанды, елгеніміз тірілді. Бұл бірақ, алғашқы кезеңдегі аптыққан көңіл мен алаулаған қуаныш еді. Кремльдің көлеңкесінде жатқан ызғар мен күллі әлемнің көкейінде қонақтаған күдік пен күмән, жаңатүскен жас келіндей болған Қазақстанның бүгінгі мен ертеңіне бал ашып, бармағын жалады.

Осындай дәстүрлі «Не істеу керек?» деген үлкен сұрақ нақты қойылғанда Нұрсұлтан Назарбаев ең алдымен ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету керек деген ойға табан тіреді. Ол үшін ядролық қару-жарақ арсеналы жөнінен әлемдегі төртінші ел болып табылатын Қазақстан сол қуатты қарудан өз еркімен бас тартуға шешім қабылдады. «Бейбіт өмір сүремің десек, соғысқа дайындал» деген әбден жаттанды болған қағиданы ұстанған әлемде мұндай қадамға бару ердің елеулісінің, қаһарманның қалаулысының қолынан келер батырлық болатын.

«Күлдір-күлдір кісінетіп, күреңді мінер ме екенбіз?» дегендей, күреңді мініп, көсіліп шауып, есіліп жататын күн әлі де туған жоқ еді.

Елбасымыздың сындарлы сыртқы саясатының, іргені бекіткен ішкі саясатының нәтижесінде тәуелсіз Қазақ елі бірте-бірте күлденбой көтерген феникстей қанатын қомдап алдын болжап, абыройын қорғап түстеп, байрағын алыс-жақын елдердің мұнарасына қадай бастады. Көршілерден оза қимылдап, әріптестерінен деңгей арттырып, аққа аузы тиген арманның асыл көрегесін астана жұртына лайықтап, қайта тікті. Шаңырағына қарлығаш ұя салған шапағатты ордадай халқын қам-қарекетке жұмылдырып, бейбіт күннің бағасын ұғындырып, Қазақстан атты алып даланың жаңа кіндігін Еуразия атты алып құрлыққа байлап, «Қазақстан жолын» әлемдік қартаға түсірді.

Мен өз Президентіме сенемін, осы шуақты шаққа әкелген Елбасы елімізді әрі қарай тамаша жетістіктерге апаратыны сөзсіз.

Ә.КАМЗИН, еңбек ардагері

Быть казахстанцем

Не без волнения прочел статью «Лидер Нации» в газете «Индустриальная Караганда» и как будто бы все вновь пронеслось перед глазами. Сам я уроженец Украины и прибыл в Казахстан по комсомольской путевке на поднятые целинных и залежных земли в 1954 году. Живу селе Заречном, где и начал с первого колхоза уже 54 года. Теперь для меня это и родина, и дом и мои дети. Я люблю здесь каждый камешек, каждую улицу, каждого человека, будь то казах, русский, немец или кореец. Все мы – казахстанцы, вскормленные этой землей, пуштившие здесь свои корни и болеющие за страну вместе со своим Президентом.

Это благодаря его мудрым решениям, ставшим идеологической основой принципиального курса в сфере внутренней политики, сегодня в республике проживает в мире и согласии 140 национальностей. Идея мирного существования в одном государстве многих народов, проживающих в нем, не нова. Но именно Казахстану удалось показать всему миру: свобода, равенство, единение, умение слышать и слушать друг друга вполне могут быть реальными жизнями. Более того, служить факторами, обеспечивающими благополучие и процветание нации на долгосрочную перспективу, укрепляющими авторитет страны на международной арене.

Из своих личных наблюдений могу сказать: так уж сложилось исторически, что Казахстан стал лабораторией дружбы народов не на словах, а на деле. Не буду говорить о репрессированных в 30-40-х годах прошлого века, для которых Казахстан стал второй родиной, скажу лишь о целине. В чужом для многих краю, здесь нас встретили очень тепло и радушно. Местные жители помогли нам с жильем, продуктами и принятиями как своих родственников.

Да, я прикипел к Казахстану всей душой. Мне, уроженцу лесных краев, стали по душе казахские ковыльные степи и запах полыни. Теперь это моя родина, где я хочу жить и идти в ногу со своим Президентом.

Н.ТИТАРЕНКО, пенсионер, председатель первичной ветеранской организации села Заречное

**НҰРА АУДАНЫ ӨКІМДІГІНІҢ
ҚАУЛЫСЫ**

2008 жылғы 18 қараша № 18/08

Қарағанды облысының Өділет
Департаментінің Нұра ауданының Өділет
басқармасында 2008 жылдың 9 желтоқсанында
тіркелінген, мемлекеттік тіркеу нөмірі 8-14-86

1992 жылы туған азаматтарды Нұра ауданының
қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің шақыру учаскесінде
2009 жылы тіркеуді жүргізу туралы.

Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 8 шілдедегі «Әскери міндеттілік және әскери қызмет туралы» Заңына сәйкес 1992 жылы туған азаматтарды әскерге шақыру учаскесінде тіркеуге алуды уақытылы және сапалы жүргізу, сондай-ақ жастарды Қазақстан Республикасының қарулы күштеріне, басқа да жасақтарға және әскери қалыптасуларға әскери қызметке шақыруға дайындық жұмыстарын жақсарту мақсатында аудан әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. 1992 жылы туған азаматтардың тіркеуі Нұра ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің шақыру учаскесінде 2009 жылдың қаңтар-наурыз айларында жүргізілсін.

2. Қосымшаға сәйкес тіркеу бойынша аудандық комиссияның құрамы бекітілсін.
3. Аудандық медициналық бірлестігі (Еспаев Бекеш Орақұлы-келісім бойынша):
1) 1992 жылы туған азаматтардың медициналық комиссиядан өту кестесін әзірлесін;

2) шақыру учаскесіндегі медициналық комиссияны қажетті мамандармен және медбикелермен, медициналық дәрі-дәрмек, құрал-жабдықтар және мүлікпен қамтамасыз етсін;

3) тіркеуге жататын азаматтарды лабораториялық, флюорографиялық зерттеуден өткізуді қамтамасыз етсін;

4) стационарда зерттеуден өту және емдеу үшін қажет орын бөлуді қарастырсын.

4. Аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімі (Жолболдин Қайролла Шәріпұлы-келісім бойынша):
1) маман дәрігерлермен, медбикелермен машық сабақтарын өткізсін;

2) аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімінде тіркеуді өткізетін орын дайындасын;

3) өткізілген шақырудың қорытындысы бойынша ақпаратты аудан әкімінің аппаратына 2009 жылдың 1 сәуіріне дейін ұсынсын.

5. Нұра ауданының ішкі істер бөлімі (Өпеков Қанат Ісlemұлы-келісім бойынша):
1) әскери міндеттерін орындаудан жалтарған азаматтарды іздестіруді және ұстауды өз құзыреті шегінде жүзеге асырсын;

2) қорғаныс істер жөніндегі бөлімінің шақыру учаскесіне тіркеуге жататын азаматтарды ере жүруін және қауіпсіздігін қамтамасыз етсін.

6. Нұра ауданының қаржы бөлімі (Баранов Николай Анатольевич) аталмыш шараларды өткізу үшін бюджеттен қаржы бөлсін.

7. Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі (Жүпеннова Гүлнар Тақуқызы) мүгедек деп танылған барлық тіркеуге жататын азаматтар туралы мәліметтерді аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөліміне хабарласын.

8. Ауыл және кент әкімдері тіркеуге жататын азаматтарға шақырылғаны туралы хабардар етсін және олардың шақыру учаскесіне келуін қамтамасыз етсін.

9. Аудан әкімдігінің 2007 жылғы 10 желтоқсандағы «1991 жылы туған азаматтарды аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімінің шақыру учаскесінде 2008 жылы тіркеуді өткізу туралы» (Қарағанды облысы Өділет Департаментінің Нұра ауданының Өділет Басқармасында 2007 жылдың 21 желтоқсанында тіркелінген, мемлекеттік тіркеу нөмірі 8-14-59, 2007 жылдың 29 желтоқсанында № 53 аудандық «Нұра» газетінде жарияланған) № 20/10 қаулысының күші жойылды деп танылсын.

10. Осы қаулының орындалуын бақылау аудан әкімінің орынбасары Зара Ахматжанқызы Даутоваға жүктелсін.

11. Осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудан әкімі С.Шайдаров

КЕЛІСІЛДІ

Аудандық ішкі істер бөлімінің бастығы Қ.І.Өпеков
«18» 11.2008 жыл

КЕЛІСІЛДІ

Аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімінің бастығы Қ.Ш.Жолболдин
«18» 11.2008 жыл

Қосымша
аудан әкімдігінің 2008 жылғы «18» қарашадағы
№ 18/08 қаулысымен
БЕКІТІЛГЕН

Тіркеу бойынша аудандық комиссияның құрамы:

1. Жолболдин Қайролла Шәріпұлы	- комиссия төрағасы, Аудандық қорғаныс істер жөніндегі бөлімінің бастығы
2. Гизатуллин Фаниль Фанауиевич	- комиссия төрағасының орынбасары, аудан әкімі аппаратының азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар жөніндегі бас маманы
3. Сатемирова Бақытгүл Баймұратқызы	- комиссия хатшысы, аудандық медициналық бірлестігінің жұмыскері (келісім бойынша)
Комиссия мүшелері:	
4. Протасенко Константин Викторович	- Нұра ауданының ішкі істер бөлімі бастығының орынбасары (келісім бойынша)
5. Гизатуллина Лилия Фанауиевна	- Аудандық медициналық бірлестігінің дәрігер-терапевті (келісім бойынша)

Құрбан айт аталып өтті

Нұра ауданындағы Алланың үйінде көпшілік халықпен Құрбан айт мерекесі аталып өтті.

Қасиетті құрбан айт мерекесінің қадір-қасиетін, мақсат-мазмұны жан-жақты етіп жиналған көпшілік қауымға мешіттің бас имамы Құмар Қоныскерей ұғынықты етіп жеткізді. Құрбан айт намазына аудан әкімінің орынбасары З.А.Даутова, Киевка кентінің әкімі Б.Шайдаровтың қатысып, ауданның әкімі С.Ж.Шайдаровтың атынан айт намазына келген жамағатты айтулы мерекелерімен құттықтады. Содан кейін аудандық мешіттің наубай имамы Исая Қайболдин жиналғандардың ата-балалары рухына құран бағыштады.

Құрбан айт намазынан соң мешітке аудан тұрғындарының көмегімен құрбанға мал шалынып, оларды: аурухана, қарттар үйіне, интернатқа және тұрмыстық жағдайы төмен отбасыларына үлестірді.

Сонымен қатар, «Жетімді көрсең жебей жүр»

деген тақырыпта үш жылдан бері өткізіліп келе жатқан кейінгі ұрпаққа үлгі болсын деген ниетпен, «Салтанат», «Әсем» базарларының азаматшалары және жалпы халықтың демеушілігімен мешітке тұрмыстық жағдайы төмен 48 балаға киім-кешек таратылды.

Қарттар үйіне демеушілердің көмегімен арнайы дастархан жайылып, Киевка кентінің әкімі мен аудандық мешіттің бас имамы қарттарды айт мерекесімен құттықтап, құран бағыштады.

Алланың үйі мешіттің және де ислам дінінің жылылығын сезінген болар тіпті өзге ұлт екілдері көздеріне жас алып, баталарын беріп жатты. «Баталы құл арымас, батасыз құл жарымас» - демей ме, ағайын!

Біздің тілеріміз, осындай игі істер басқа да жерлерде жалғасын тапса екен дейміз.

Өз тілшімізден.

Тәуелсіздікке тарту

Біздің ауданда Г.И.Түсіпбекованың т е р а ғ а л ы ғ ы м е н жалғыздікті және қорғаныссыз азаматтарды күту мен ұстау жөніндегі үкіметтік емес бір ұйым жұмыс істейді. Бұл ұйым облыстағы басқа да қоғамдық ұйымдармен бірлесе отырып жұмыс жүргізуде. Соның бірі Г.И.Түсіпбекова өз өтінішімен «Жас бейтерек» атты қоғамдық фондың Президенті Ким Юн Беги шығып, ол біздің аудандағы аз қамтылған балаларға, яғни оқушыларға қайырымдылық көмек ретінде 2000 жылғы ұсталынған 10 компьютер

мен 10 қысқы сыртқы киім (куртка) бөлді. Соны Г.И.Түсіпбекова әр мектепке барып, мектеп бастышыларының қатысуымен балаларға табыс етті. Атап айтсақ: №1 орта мектебінің оқушылары И.Пурик пен Д.Құлмағамбетов; №2 орта мектебінің оқушылары Ә.Жакупова мен А.Жақанов; №3 орта мектебінің оқушысы А.Фахрисламовқа және интернатта оқып жүрген балаларға бір компьютер үлестірілді.

Үш мектептің бастышылары Гүлнәр Ісlemқызына ризашылықтарын білдіре отырып, осындай игі істер таусылмай, езінің жалғасын таба берсін деп тіледі.

Айнұр Нұрдаулетқызы.

Конкурс

В рамках реализации региональной программы «Молодежь Карагандинской области» на 2008-2010 гг. Управлением внутренней политики ежегодно проводится областной конкурс патриотической песни «Жас сұңқар» имени Нуркена Абдирова с участием творческой молодежи области.

VIII областной конкурс патриотической песни «Жас сұңқар» имени Нуркена Абдирова, посвященный 20-летию вывода войск из Афганистана проводится в целях развития казахстанского патриотизма, формирования гражданских качеств, воспитания любви к своей стране, привития чувства уважения к истории и культурному наследию своего народа. В Нуриномском районе конкурс патриотической песни «Жас сұңқар» был организован и проведен отделом образования и филиалом НДП «Нұр Отан» среди подростков и молодежи обучающихся в школе.

Целью данного мероприятия для учеников являлась пропаганда лучших произведений патриотического и гражданского звучания, раскрывающих общепринятые человеческие ценности – благородство, любовь к Родине, формирующие духовность, казахстанский патриотизм, уважение к истории и культуре страны. Конкурс способствовал выявлению новых имен, сохранению обычаев и традиций народа Казахстана.

Областной конкурс патриотической песни «Жас сұңқар» проводится в два этапа с ноября по декабрь 2008 года:

1 этап – Отборочный на местах (ноябрь).
2 этап – Заключительный в г.Караганда 12 декабря 2008 года.

Возраст участников конкурса от 14 до 29 лет. Конкурс проводится по двум номинациям: эстрадное пение и народное пение.

В отборочном конкурсе, который проводился в районе между школами, приняло участие 40 учеников из разных школ нашего района. Каждый участник в свою очередь был победителем одноименного конкурса в своей школе. Для участия в конкурсе администрацией каждой школы были поданы заявки определенной формы, которая давала право на участие в данном конкурсе.

«Жас сұңқар»

По результатам конкурса проведенного в здании Киевской СШ №1 27 ноября 2008 года, победителями Гран-при стали два ученика: Жарылгасын Максат из СШ им. Сулейменова и Сайляубай Ардак из Каройской СШ. Они удостоены права принять участие в областном конкурсе патриотической песни «Жас сұңқар», который будет проходить 12 декабря в г.Караганда.

Среди самых лучших исполнителей, которые завоевали 1-ые места, следующие имена: Турғынбаева Айгерим и Казимова Бахытгүл СШ им. Мынбаева, Олжабай Ерназ и Пегрус Руслан из Жарылгасын СШ, Мағзұмбек Саягуль из Индустриальной СШ, Кульмаганбетов Дамир из Киевской СШ №1, Ахмет Назерке из СШ им. Асубаева, Ермеков Канат из Киевской СШ №3, Мухамеджанова Мейр из СШ им. Сулейменова, Жолтай Айткул из Каройской СШ, Сатыбалды Аяжан из Киевской СШ №2 и Мухамеджанов Азамат из СШ им. Талжанова.

Каждый участник конкурса отличался своим неповторимым сценическим образом, артистичностью, необычными вокальными данными. Для развития этих способностей детей, для развития талантов одаренных учеников необходимо не менее одаренных учителей музыки и пения в наших школах. Наверное именно тогда подобные конкурсы в основе которых преследуется цель – поиск одаренных и талантливых детей, даст наибольшие результаты.

Р. АПЕКОВА, методист отдела образования Нуриномского района

Профориентация

Мы в завтра выбрали дорогу

Одним из важнейших достижений современной цивилизации являются автомобили. И важным профессиональным достижением, которое может совершить человек в своей жизни – это стать работником автомобильного транспорта. Автомобилисты в буквальном и переносном смысле двигают человечество вперед по замерзшим ледяным дорогам, среди жарких песков и мрачных болот.

Все больше с каждым днем автомобилей Буквально всю страну заполнили. Как тяжело работать за рулем! В туман и сыпучестью, ночью, да и днем! Водители автобусов, такси, Вам службу нелегко теперь нести. И тех, кто вам в работе помогает – Машинисты чинит, в рейсы выпускает, - Мы тоже ценим, любим, уважаем, Работать им на совесть пожелаем.

Работать на совесть, любить свою профессию, быть целеустремленными и настойчивыми учат ребят мастера Нуриномского филиала ГУ ПЛ № 3 п. Киевка. Свою любовь к выбранной профессии учащиеся лица показали на конкурсе «Лучший по профессии» среди автомехаников, который проводился 27-28 ноября текущего года в профессиональном лицее № 3 города Караганды.

Всего в конкурсе принимали участие 15 учащихся ПЛ № 3 выпускных групп по профессии «слесарь по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей», трое из которых были из Нуриномского филиала. Это Козырь Артем, Биляшак Валерий – учащиеся группы ТОРА-06 3-й

курс и Шахов Павел, учащийся группы МСХП-07 2-й курс.

Конкурс проводился в 3 этапа: визитка, теоретический тур и практический. В жюри находились компетентные представители профессионально-технического образования: Л.К.Салдина, директор ПЛ № 3; К.К.Коянбаев, заместитель директора УПП; А.С.Салдин, старший мастер; В.М.Уркунов, заведующий мастерской и А.Г.Пилота, мастер производственного обучения Нуриномского филиала ГУ ПЛ № 3.

В конкурсе «визитка» наши учащиеся достойно представили свой филиал и получили каждый по 5 баллов по 5-бальной шкале за соответствующий внешний вид, эмблему, девиз, газету и умение представить себя и свое учебное заведение. «Мы в завтра выбрали дорогу» - так называлась стенгазета филиала, где все говорило о том, что выбранная профессия определяет будущее. Фоном газеты стала изображенная книга, так как ребята еще учатся, и будут продолжать учебу, стремясь поспевать за научно-техническим прогрессом. Также здесь были изображены транспортные средства и то,

с чем им предстоит работать – основные инструменты, ключи и мазут (если руки не знают мазута, то механик не знает техники). Был выбран и символичный девиз: МАЗУТ – мы автомеханики знаем устройство техники».

На втором этапе предстояло сдать тестирование, а именно ответить на 100 вопросов по предметам: устройство, техническое обслуживание и ремонт автомобилей, материаловедение. И с этим заданием наша тройка справилась успешно.

Практический тур был разделен на 6 постов: 1- лаборатория по техническому обслуживанию и ремонту трансмиссии, 2- лаборатория по техническому обслуживанию и ремонту электрооборудования, 3 – лаборатория по техническому обслуживанию и диагностике автомобилей, регулировка развала и расхождения колес, 4 пост – шиномонтаж и балансировка колес, 5- состояние цилиндропоршневой группы, ремонт тормозной системы и 6 пост- лаборатория по техническому обслуживанию и ремонту двигателя. На каждом из постов учащимся давались определенные задания, с которыми они замечательно справились. Им приходилось не только рассказывать, как устранить ту или иную неисправность, но и делать это

самим, т.е. разбирать и собирать узлы и механизмы, определять параметры у деталей, производить регулировку у различных механизмов. Завершились два дня конкурсов, и нашим учащимся предстояла дорога домой, которая была особенно приятной оттого, что они возвращались с отличными результатами и победой. Из 15 участников первое место досталось Шахову Павлу, второе – Козырь Артему и седьмое – Большакову Валерию. Всех наградили Почетными грамотами и памятным призами. Несомненная заслуга победы ребят принадлежит и их мастерам, которые изо дня в день доносили до учащихся программу обучения. Среди них – Ф.А.Огневой, А.Г.Пилота, Д.С.Бекбатыров, А.П.Лазаренко, Р.О.Жетисбаев и, конечно же, заведующий филиалом А.С.Кобаев. Сколько их, за баранкой шоферов, на дорогах родимой земли, одолевших доли и горы по снегам, по воде и в пыли? Сколько их? Бесконечные грузы, бесконечные ночи без сна. Труд для них – уже никак не обуза, труд для них – долгий трасс новизна. А рядом с ними всегда слесаря. Посмотрят, починят, проверят движок, в миг заменят и свечи и шины, чтобы в пути не ломалась машина. А другого им просто не надо (даже если любимые ждут!). Дорогие вы наши ребята, храни вас судьба и надежда, и веда вас стремление одно: оставаться такими, как прежде, делать то, что давно решено!

Н.КОЛОКОЛЬЧИКОВА, завуч Нуриномского филиала ГУ ПЛ № 3, фото Д.Бекбатырова

Тәжірибесі – ұжымына ортақ

Ұстаздық еткен жалықпас
Үйретуден балаға,
Ақырын жүріп анық бас
Еңбегің кетпес далаға –

деп,
ұлы дана Абай атамның тарихта қалдырған
нақыл сөздері әр оқытушының жүрегінен орын
алады. Солардың бірі Теңіз өңірінің байырғы
ұстаздарының арасында. Құлан-өтпес орта мек-
тебі мектепалды даярлығы тобының тәрбиешісі,
ұстаз Раушан Махметқызы.

Раушан апай 1974 жылы бұрынғы Целиноград
педагогикалық институтын ойдағыдай тәма-
дайды. Бастауыш сынып мамандығын алған соң
қазіргі Қарақойын ауылына жолдамамен жібері-
леді.

1974-1983 жылдар аралығында бастауыш сы-
ныптарда мұғалімдік, тәлімгерлік міндеттерін
абсолюттық атқарады.

Кейін жаңадан ашылған Құлан-өтпес кеңша-
рында «Айгөлек» балалар бақшасының меңге-
рушісі, бастауыш сыныптарда үлкен қызмет
жолдарын өткерді. Мектепте жүріп тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары міндетін атқара жүріп
нағыз ұйымдастырушы бола білді.

1995 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін мек-
тепалды тобындағы міндетімен қоса кітапхана-
шылық міндетті де атқарып келеді. Раушан апай
осы уақыт аралығында қандай жұмыстар бол-
сын кейінгі жастарға үлгі ретінде алдыңғы көш
басын бастап жүр.

Апайдың жас бүлдіршіндерді өнерге тәрбие-
леу жөніндегі істері, олармен тез тіл табысып,
қолайлы жолдарын таба білуі – кімге болсын ай-
тарлықтай.

Сонымен қатар, мектеп бойынша еткізілген
мәдени іс-шараларында, тәрбие сағаттарында
елеулі жетістіктердің куәсі.

Мәселен, ата-аналармен жұмыс, кітапханада
оқулықтар қорын мәресіне жеткізу, өз әріптесте-
рімен пікір алмасу бағыттарында, бағдарламаға
сай жұмыс жасайды. Сол себептен де ауылдағы
үлкен шаңырақтың – ардақты анасы. Жолдасы
Амантай екеуі 4
бала өсіріп, ел
қатарына қосуда.

Осындай
тәрбиелі баба
шаңырағында үш
келін түсірді.
Бүгінгі таңда ата
мен әже атанған
жандар төрт не-
мере сүйіп отыр.

Осындай
атаулы жетістіктерімен мектеп ұжымының ұсы-
нысымен апай аудандық, облыстық, республи-
калық, мақтау қағаздарының иегері. Өзінің
шеберлігін ұстаздық жолында шындай біліп, өмі-
рінің 34 жылын осы мамандығына арнаған.

Біздің тілегіміз апайдың тәжірибелік өміріне
шығармашылық табыс, отбасына амандық, зей-
неткерлік жасқа жетуіңізге жазсын.

Әріне істеген еңбегі берімізге ортақ.

М.Абуев. Нығман негізгі мектептің
директоры
Суретте: Раушан апай

Информирует юстиция

Использование объектов интеллектуальной собственности в рекламе

Любой производитель желает, чтобы его товары
и услуги пользовались успехом, чтобы их реклама
оказывала максимальное воздействие на потре-
бителя. Для производства такой рекламы необхо-
димо приложить определенные творческие усилия.
Во многих случаях используются результаты твор-
чества и иные объекты интеллектуальной соб-
ственности третьих лиц. Но нельзя забывать, что
их использование должно подчиняться опреде-
ленным законодательно установленным правилам.

Среди всех объектов интеллектуальной соб-
ственности можно выделить объекты, которые
чаще других либо представляются в рекламе (то-
варные знаки, фирменные наименования, объекты
патентных прав), либо используются при ее изго-
товлении (произведения науки, литературы и
искусства).

Порядок использования товарных знаков ре-
гламентируется Законом РК "О товарных знаках,
знаках обслуживания и наименованиях мест
происхождения товаров". Товарный знак - обозна-
чение, способное отличать однородные товары
разных производителей. Фактически, именно то-
варный знак является основным объектом ре-
кламы и в результате остается в памяти
потребителей. Владелец товарного знака имеет
исключительное право пользоваться им и распо-
ряжаться им, а также запрещать его использование
третьим лицам. Никто не может использовать ох-
раемый товарный знак без разрешения его вла-
дельца. Обычно именно рекламодатель является
правообладателем в отношении товарного знака,
зарегистрированного в установленном порядке.

Однако иногда в рекламе незаконно используется
товарный знак, принадлежащий другому лицу.
Чаше всего это происходит тогда, когда рекламо-
датель не знает о наличии у третьего лица прав на
представленное в рекламе обозначение, либо он
сознательно стремится воспользоваться известнос-
тью и популярностью чужого товарного знака, ре-
кламируя товар со сходным обозначением.
Нарушением прав владельца товарного знака при-
знается любое несанкционированное им введение
в хозяйственный оборот товара, обозначенного
точно таким же или сходным с ним до степени сме-
шения обозначением, или самого обозначения в
отношении однородных с указанными в свиде-
тельстве товарами. Например, к таким действиям
может относиться предложение к продаже товара,
незаконно обозначенного чужим товарным знаком.
Таким образом, если товарный знак или сходное с
ним обозначение используется кем-либо в рекламе
без разрешения правообладателя, то сама ре-
клама будет являться самостоятельным наруше-
нием исключительных прав. За такие действия
может наступить гражданско-правовая, а в некото-
рых случаях административная и уголовная ответ-
ственность. При этом нарушителем будет являться
рекламодатель (даже если он сам не производит
товары), поскольку именно он вводит товарный
знак и товар в хозяйственный оборот и отвечает за
содержание информации, предоставляемой для
создания рекламы. Но если какое-либо обозначение
было незаконно введено и появилось уже в
процессе подготовки и оформления рекламы, то
нельзя исключить возможность привлечения к
ответственности рекламопроизводителя. В случае
нарушения владельцем товарного знака вправе
требовать от нарушителя прекращения нарушения,
возмещения убытков, публикации судебного ре-
шения в целях восстановления деловой репутации
и осуществления некоторых иных действий. Таким
образом, порядок использования в рекламе товар-
ных знаков заключается в том, что их может ис-
пользовать только правообладатель (владелец,
лицензиат на основании лицензионного договора).

В рекламируемых товарах часто воплощаются
объекты патентных прав: изобретения, полезные

модели (улучшения средств производства, пред-
метов потребления, а также их составных частей),
промышленные образцы (решения внешнего вида).
В телевизионной и иной рекламе мы часто
видим лекарственные препараты, устройства и др.
объекты, которые запатентованы как изобретения,
а также различные изделия, внешний вид которых
запатентован как промышленный образец.

Патентообладателю принадлежит исключи-
тельное право на использование охраняемых па-
тентом изобретения, промышленного образца,
полезной модели. При этом под использованием
понимается введение в хозяйственный оборот со-
зданного с применением изобретения, полезной мо-
дели, промышленного образца продукта или
применение охраняемого патентом способа. Не-
санкционированное изготовление, применение,
ввоз, предложение к продаже, продажа, иное вве-
дение в хозяйственный оборот или хранение с этой
целью продукта, содержащего запатентованное
изобретение, полезную модель, промышленный
образец, а также применение запатентованного
способа, - все это является нарушением исключи-
тельного права патентообладателя. Таким обра-
зом, сама реклама продукта, который содержит
защитный патентный законодательством
объект, представление его на выставке, могут
являться нарушением исключительных прав па-
тентообладателя, если осуществляется без его
разрешения. Разрешение оформляется заключе-
нием лицензионного договора. Действия полу-
чателя прав (лицензиата), прямо не
предусмотренные договором, не разрешенные за-
коном или существующей практикой, являются на-
рушением патентных прав. Поэтому разрешение на
рекламу следует включать в лицензионный до-
говор, если стороны сочтут это условие существ-
ственным.

Указывать в рекламе на то, что продукт защи-
щен патентом, можно только в том случае, если
это соответствует действительности. В противном
случае, такая реклама будет являться недосто-
верной и считаться актом недобросовестной ку-
ренции. Иногда патентом защищаются сами
рекламные носители (стенды и т.д.).

Чтобы создать качественную рекламу, необхо-
димо приложить определенные творческие усилия.
Эти усилия приводят к тому, что реклама стано-
вится творческим произведением, выраженным в
какой-либо объективной форме, а значит - объ-
ектом авторского права. Часто при создании ре-
кламы используют произведения, созданные
кем-либо ранее. Реклама - это информация. Она
может представляться в форме следующих объ-
ектов авторского права, прямо указанных в Законе
об авторском праве, или содержать их: литерату-
рных произведений (оригинальные рекламные со-
общения, касающиеся физического или
юридического лица, товаров, идей, начинаний, вы-
раженные письменно или устно); музыкальных
произведений; аудиовизуальных произведений
(например, рекламные видеоролики); произведе-
ний живописи, скульптуры, графики, дизайна, ко-
миксов и других произведений изобразительного
искусства (например, наружная реклама); фото-
графий (например, фотографии товара в печатных
рекламных изданиях); других произведений, пере-
чень которых не закрыт.

Следует отметить, что не являются объектом
авторского права сообщения, имеющие информа-
ционный характер. Поэтому, если рекламное со-
общение не выражено в оригинальной форме, а
лишь сообщает о достоинствах товара, то оно не
охраняется авторским правом.

Департамент юстиции
Карагандинской области

Туған еліме

Республикам – менің байтақ жерім,
Қазақстан деп атайды туған елім.
Қолыма қағаз, қалам түсті міне,
Бар ойымды келеді саған бергім.

Қолыма түсті енді қағаз, қалам,
Сұрайын туған жерден есен-аман.
Бірдеңе болған жоқ па бір кез жаман,
Жоқ, әрине бәрі де есен-аман.

Сен дегенде жүрепін лүпіл қағып,
Білемін менің жерім үлкен-алып.
Бар өлемді өзіне қаратқанда,
Құшағына ендірді қаншама халық.

Достықта, татулықта, тыныштықта,
Қамқорлықпен жүрейік әрқашанда.
Жылынып туған жер құшағында,
Көрмейік жамандықты ешқашанда.

Рахимбекова Сағыныш,
С. Сейфуллин атындағы орта
мектептің 11 сынып оқушысы.

Дауыл тұрды. Дүниені шаң басты.
Жүрген жандар түзу жолдан адасты.
Қызыл тажал қырғын салып өлемге,
Етегіне сүрніну ер састы.
Зулымдық кеп дүниені қаптады.
Жан сақтайтын арын ешкім таппады.
Ар, намыстан жұрдай қылып адамды,
Бала екені, ағаны іні таптады.
Жерге құлап түскендей боп көк аспан,
Қаныпезерлер ертеп бәрінот шашқан.
Адамды адам аждаһа боп жұтқанда,
Тоғайынанпана таппай аң қашқан.
Осылай боп орыс елі бүлінді,
Адал жандар шыбын жаннан түңілді.
Туған жермен жасын төгіп қоштасып,
Елден безді нелер асқар білімді.
Еңіреп туған жастайынан елім деп,
Ата-мекен қасиетті жерім деп.
Намысқа ер, ойшыл дана Мұстафа,
Өз еркімен жауға қалай берілмек?!
Басым күшке қалай қарсы тұрады,
Дұшпан жеңіп, өз айтқанын қылады.
Елді сақтау ниетімен құрылған,
Жаңа өкімет Қоқандағы құлады.
Көсемдерін атты, асты аямай,
Қояр емес бір тықырға таямай.
Қапияда қолға түссе біреуі,
Жазалады кім екен деп қарымай.
Кеудесінде құр тұншығып арманы,
Ойға шомып күңірелді де зарлады.
Қара түнек торлап алған өлемді,
Келешектен сәулелі ұміт қалмады.
Түркістанда түлеп өскен әр қыран,
Көрді айнала түтіндеген көк тұман.
«Шығар екен – деп ойлады түңіліп-
Не өртенбей, не тұншықпай кім мұнай?»
Кім бай болса, кім меңгерсе ғылымды,
Жыртқыштардың тырнағына ілінді.
Елге тұлға болатын асылдар,
Көздеріне у жыланды көрінді.
Жер де, ел де түсіп қалды табанға,
Көнбеді ешбір қорғап қалар амалға.
Ұйқы бермей мазалады жанын жеп,
Ойлағанмен бұған айла табар ма?
Бір дерт болды жазылатын емі жоқ,
Ақыл, ойдың тоқтама алар себі жоқ.
Бет қаратпай үдеп-үдеп соғады,
Жолын тосып, қарсы тұратың жоқ.
Қалмады амал көзге ілінбей кетпеске,
Дұшпан таппас бір түкірге өтпеске.
Өскен орда, туған жерін қия алмай,
Өткен күнді, өмір жолын алды еске.
« О, туған жер, қасиетті Түркістан,
Күлімдерен кезге түсіп шығыстан.
Темір тордың құрсауында қалдың ғой,
Шыға алмайтын мықтап қысқан уыстан.
Жер едің-ау атам түрік жайлаған,
Бау бағында бүлбүл құсы сайраған.
Жанға жайлы жер жәннаты өзі еді,
Жұпар иіс кемесі есіп жайнаған.
Ақтылы қой алып жатты даланы,
Иесінің болмай ешбір алаңы.
Бір-екеулеп есебіне жете алмай,
Құр сыртынан отарымен санады.
Үйір-үйір жылқы жүріп айдады,
Сөйгүлігін жеке бөліп байлады.
Ат-тұрманын келістіріп әдемі,
Бес қаруын берік қылып сайлады.
Беттесуге қас дұшпан да батпаған,
Жау болмады жерін еркін атаған.
Намысына тиіп олар ұрыпса,
Қарсыласын қара жерге таптаған.
Түркістанда өсті еркін ер түрік,
Құйындатып жауға тиде желпініп.
Кең өлкеде жүруші еді жайраңдап,
Бақ, дәулет көрмеді еді бір келіп.
Ол күндері өтіп кеткен бір сағым,
Таз-таз қылды ақырында ұрпағын.
Қорлап жатыр міне бүгін құл қылып,
Байлап тастап басындағы ел бағын.
Қасиетті Түркістаным-Тұраным,
Қайран менің атам өскен тұрағым.
Ішім күйіп, өрт боп жанып барады,
Жат жерде енді сенсіз қалай тұрамын.
Мынау қазақ, анау өзбек демедім,
Басын қосып ел қылайын деп едім.
Қырсықтырған не істерсің тағдырға,
Болмай қалды-ау ақырында дегенім.»
Абзал жанның жараланды жүрегі,
Орнына кеп орындалмай тілегі.
Үйірінен шығып кету оңай ма,
өмір сүріп жалғыз қалай жүреді?!
Быт-шыт қылды елді, жерді белшектеп,
Бас қосқызбай жеке-жеке жентектеп.
Өз туысын өздеріне талатты,
Ойлап па еді мұндай сұмдық керем деп.
Жүрсе де алыс туған жерден үнемі,
Үзілмеді біржолата күдері.
Қыз бойжетіп, ұлдары ессе екен деп,
Күндіз-түні бір құдайдан тіледі.
Көзін жазбай жүргенінде шығыстан,
Жетті хабар толықсыған алыстан.
Бай, кедей деп жік-жік болып бөлініп,
Ағайындар бір-бірімен шабысқан.
Жас сәбилер сорлап қалған панасыз,
Қорлық көріп, әке менен анасыз.
Малын алып, байдың көзін құртыпты,
Жетім, жесір қала берген шарасыз.
Жанға батып қызылдардың лаңы,
Мал, мүліктен жұрт айрылып жылады.
«Қазақ жатыр – деп естіді- қырылып»,
Жүрек шыдап бұған қалай тұрады?!
Шекарасы мықтап соққан тас қорған,
Кім құтылып шыға алады сым тордан?!
Жұртты қырып жатқанында жан білмес,
Адам аттап өте алмайды құз ордан.
Түскені ғой елі сорлап бұл жайға,
Таба алады енді бұған не айла?
Сезіп ақ жүр халқы керген қорлықты,
Құр күңіреніп қайғырады, не пайда?
Мақсаты бір елде қалған достары,
Қалай ғана бұл сұмдықты қостады.
Тілеп еді солар аман болса деп,
Зая кетті көп сарғайып тосқаны.
Қатер төнген ел қорғайтын асылға,
Душар болып қызыл шоқпар жасылға.

Беделдіні бет қаратпай бездірген,
Бар пәлені үйіп-төгіп басына.
Жазалаған атқан, асқан, айдаған,
Жазықсыздың өбден соры қайнаған.
Қанды балақ қара ниет жөндеттер,
Ұрса, соқса, кісі өлтірсе жайнаған.
Істер айла, қылар шара қалмады,
Жанның көбін жалмауыздай жалмады.
Кезі көрген қатарласын, достарын,
Есіне алып үһлеп тек зарлады.
Хабар алып қия шеттен, алыстан,
Бәріні біліп жүрді тегіс данышпан.
Екі жыртқыш жұлқысар деп жарысқан.
Быт-шыт болып Еуропаның қорғаны,
Күнбатысты бір көк түтін торлады.
Өршеленіп өңмендеген Гитлер,
Аз уақытта болып алды олжалы.
Шеру тарту қызықтырып ұнады,
Желіккен ол қалай шыдап тұрады?
Аузын ашқан аждаһаға шығыста,
Күшін төгіп, мықтап бетін бұрады.
Екі жөндет Сталин мен Гитлер,
Айқасады қан аралас төгіп тер.
Кең дүниенің апышысын ап қуырып,
Күйіп жатты шоқ боп жанып қара жер.
Бір-біріне жібермеуге намысты,
Жан аямай қырқысты да шабысты.
Шыбын өліп сүйкенгенде түйелер,
Ел көтеріп жатты сорлап бар істі.
Тұтқын болып түркі тілдес көп адам,
Жан болмады мұны адам деп санаған.
Өлгені өліп, өлмегені тұралап,
Аштық жеңіп, жазылмас дерт тараған.
Аз ғана емес, саны да кеп мыңдаған,
Аузын ашқан ажал тақтап тынбаған.
Бірі қалмай қырылатын түрі бар,
Ешкім де жоқ мұла мен зарын тыңдаған.
Үміт өшіп бір жолата көңілден,
Жатқан жері тамуқ болып көрінген.
Бит, бүрге мен қандалаға жем болып,
Күдер үзген келешектен, өмірден.
Жинап алды бәрін тегіс бір күні,
Бір сұмдыққа ұйғарысты жұрт мұңы.
«Атады-ау-деп-айдап тегіс апарып»,
Бәрінің де жым-жырт болып ешті үні.
Адам шошыр көрген кезде түсінен,
Телтіректеп жұрдай болған күшінен.
Жалбарынып бір құдайға жылады,
Иман айтып кейбіреуі ішінен.
Айналасын офицерлер қоршаған,
Көзін тігіп келе жатыр бір адам.
«Түркістандық туысқандар» дегенде,
Дауыс шықты көп ішінен жылаған.
«Бір маңғаз ғой-деп-ойласты тегінде,
Алшаң басқан Еуропаның терінде.
Менсінбейтін азиятты немістің,
Құрметтеуі ортаға алфпы тегін бе?!»
Сөйлеген сөз бойға қуат береді,
Кепті ұйытып ішке тартып келеді.
Ұялатып сәулелі үміт кеудеге,
Тәтті арманға бәрін тегіс бөледі.
Кім бар еді-ау есіркейтін, аяйтын,
Адам-ау деп дұрыс көзбен қарайтын.
Ар кеуделі мыңқырдаған нацистер,
Тыжырынып малдан жаман санайтын.
«Өзбек, қазақ, қырғыз, ұйғыр, түрікмен,
Бәрің деді тарап естің түрікпен.
Түркістанда жайлап, қыстап еркімен,
Көк берілі ту астында біріккен.
Қайта тігіп желбіретіп байрақты,
Көрсетеміз жігер, күшті, қайратты.
Басты қосып батыр түрік баласы,
Ел боламыз шығыстағы айбатты.
өздеріңсің қандастарым, бауырым,
бастан кештің істің жаман ауырын.
Қошметтеп қарсы алады ертең-ақ,
Туған жерің, ойнап өсір-ау ауылың.
Ел деп жүрсең іші-бау ың езіліп,
Қайғырғанда қабырғаң да сегіліп.
Күн туады жарқыраған тек сонда,
Тізе бүксе қызыл тажал жеңіліп.
Аман сақтап, текке өлтірмей біріді,
Құрқармақпын тар қапастан тіріңді.
Армандаймын керсем-ау деп менадағы,
Бастарыңа түскен шауық күніңді.
Азат болып түркістандық даласы,
Басын қоссын бүкіл түрік баласы.
Бұғаулаған темір торы талқан бол,
Өшше деймін қызылдардың қарасы.
Алданбай-ақ коммунисттер ұранға,
Ораламыз туған жерге – Тұранға.
Елімізге аман-есен барамыз,
Жүрсек те алыс қия шетте, шығанда.
Шамам келсе қырғызға айдап салмаймын,
Аман сақтап қалар жолды қамдаймын.
Сендер үшін қандай қиын іс болса,
Орындауым қажымаймын, талмаймын.»
Осылай деп басын қосып жинады,
Кіндіріп, тамақ беріп сыйлады.
Көрген түстей жақсылыққа тап болып,
Қуанышы қойнына сыймады.
Жүректегі бар арманы сезіліп,
Елжіреген туыстарға егіліп.
Тар кезенде қолдың ұшын берген кім?
Жүргендерге бұл өмірден түңіліп.
Алып шыққан шыңыраудан, өлімнен,
Мұстафа еді періштедей көрінген.
Туыстарға түзу жолды көрсетті,
Орын алып немістердің төрінен.
Данышпанның орындалмай арманы,
Ажал келіп ойда жоқта жалмады.
Күңірелді де бауырлары күйзелді.
Жанға батып панасыз боп қалғаны.
Халқым десе қабырғасы сегілген,
өкінішті-ақ ерте еткені өмірден.
Қараңғыда сәуле шашып, жарқырап,
Жан емес пе жұлдыз болып көрінген.
Дұшпанына қарсы тұрған имей бас,
өділетсіз сұм заманға болған қас.
Ар-намысын қорлатпаған сарбазды,
Туған елі ешуақытта ұмытпас.

Махмет Темірұлы,
Жазушылар одағының мүшесі,
Көбетей ауылы.

Жас қалам

Сәкен аға рухына арнау

Халқымыздың біртуар асыл перзенті, қымбатты Сәкен аға, бүгінгі күні біздің мектеп сіздің өсіміңізбен аталады. Себебі сіз сонау 1916-1917 жылдары еңбек жолыңызды осы аймақта өзіңіз мектеп ашып, біздің ата-бабаларымызды оқытудан бастапсыз.

Осы жерде Нұра езенінің жағасында жүрегіңізді, көңіліңізді толқытқан талай өлең-жыр жолдарын жазыпсыз. Біз сіз жүрген жерлерді басып, өлеңдеріңізді оқып жүргенімізді ойласам бойымды қуаныш кернейді. Сіздің келбетіңіз адам тілі жетпейтін сұлу болса, жаныңызда сондай сұлу екен. Оны мына өлеңіңіз дәлелдеп тұрған жоқ па?

Кенсің дала, Туған ана, Көйлегің кең көк ала Жан беретін, Тән беретін Мейірімді ана сен ғана!- деп өз туған жеріңізді сүйсеңіз, ал мына өлеңіңізден өз еліңізді сүйгеніңізді білдіресіз. Ал мына өлеңіңізде: Жүрекке ыстық, кезге сүйік өз елім Тең құрбымымен қағысып ойнап жүргенім

деп өз еліңізді де сүйдіңіз. Ойынды қой, оқы, інішегім, алға бас, Ғылым үйрен, нұрға толсын кеуден жас!- деп бізді оқу-білімге, ғылым үйренуге шақырдыңыз. Мен сіздің осындай ақыл-парасатыңды көңілге тоқып, жоба жазып, аудандық байқаудан өтіп, об

лыстық байқауға жолдama алып отырмын. Сәкен аға сіз армандағандай дала қазір жаңғырды, азатпыз... төңбіз, құлдық жоқ, еліміз тәуелсіз ел болып, қазақ тілі – мемлекеттік тіл болды. Еліңіз де, жеріңіз де, тіліңіз де сақталды. Өз алтынымыз бен мұнайымыз өндіріліп, өзіміздің ұлттық валюта-теңге айналымға түсті. Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың даналығы мен көрегендігінің арқасында Қазақстанды бүкіл әлем танып отыр. Көптеген жұмыс атқарылды. Астана күннен күнге құлпырап, әсем қалаға айналып келеді. Сіздің армандаған істеріңізді біз жалғастырамыз, аға! Біз сізді ұмытпаймыз, сіздің өсіміңізді, өлеңдеріңіз бен жырларыңыз біздің жүрегімізде мәңгі сақталмақ.

Біз сіздің өсіміңізге лайық болуға тырысамыз. Біз сіздің ісіңіз бен армандарыңызды жалғастырушы елі мен жерін сүйген жарқын болашақыңыз. **ТУҒАН ЖЕР** Арайлап атқан таңым бар, Өрісі толған малым бар, Ұлан-байтақ жерім бар, Қалың қазақ елім бар. Еркіндікке қол жеткізген- Тәуелсіз Қазақстаным бар. Таусылмайтын кен байлығы- Жер қойнауы толы кенім бар. Мемлекеттік мәртебе алған, Шешендікке бай-қазақ тілім бар. Жарқын болашақтың көпшілі- Ел қорғайтын ерім бар!

Д.ТӨЛЕГЕН, «Мөлдір бұлақ» үйірмесінің мүшесі.

Нұра

Қазақстаным

Қазақстан дегенде, менің жүрегімде туған жерге деген ыстық сезім, махаббат пайда болады. Әрине, ол Отанын сүйетін әрбір адамда пайда болатын сезім шығар. Өз Отаны бәрінен қымбат емес пе? Киелі қазақ жері қаншама уақыт бойы тәуелсіздікті аңсап келген, осы тәуелсіздік үшін қаншама батыр аталарымыз, ағаларымыз жанын беріп, кейінгі ұрпаққа, яғни бізге аманат етіп қалдырған.

Қалса да, қайда жерің, қайда келің Қасқайып хақ жолынан тайман едің. Айрылып күндіз күлкі Түнде ұйқыдан. Күткенің осы еді ғой, қайран елім! Әр едің, өліссен де беріспеген Ел едің еншісін бөліспеген Зар мұңның өні бар ма сен ішпеген? - деп ақын өз сезімімен бөліседі.

Әрине, тәуелсіздік бізге оңай келген жоқ. Осы тәуелсіздігімізге жету үшін қазақ халқы басынан не кешірмеді десеңші. Тәуелсіздік! Бақыт құсы самғап ұшып, көгімізде аңсаған тәуелсіздігімізге жеткенімізге, міне 17 жыл толып отыр. Тоқсан бірде Нұр ағамызды ақ киізге көтеріп, еркіндікке бөлімізді бекем байлап, тілек айтып, шаттық тойын тойладық емес пе? БҰҰ-на мүшелікке еніп, төл теңгеміз айналымға түсті. Басқа елдермен жақсы қарым-қатынастамыз. Міне, осылай жылдар жылға ұласып,

17 жылдың әрбір жылы бір асыл. Орыс, өзбек, ұйғыр, дүнген, кәрістер Бірге емір сүріп жатыр құрасып. Мен өзім еліміздің тәуелсіздігімен құрдаспын. Бірге өстік, бірге ер жеттік, бірге есеіміз. Қазақстан жері – ол менің, сенің, олардың қасиетті топырағы.

Астанама

Тәуелсіз Қазақстанның Ұлы Ордасы, «Астана» деп бастайын елеңімді осы. Мен боламын өзіңе жыр арнаған, Жалынды ақындардың жасы. Көк аспанға самғап ұшқан – Астанам, Жолбарыстай айбаттым сол – Астанам. Жарқырап, жайнап тұрған да – Астанам. Құлшындырып, өзіңе тартқан да – Астанам. Биыл, міне, 10 жылға сен толыпсың, Асқар, биік шыңдарға сен жетіпсің. Еуразияның жүрегі – мен едім, -деп Бүкіл әлем жүзіне паш етіпсің, Көшең толы қызыл-сары гүлдерің Ортасында ағып жатыр Есілің. Түнде жанған көп жұлдыздай шамдарың, Білдірмейді түн де болып қалғаның. Кез тартады зәулім үйлер, сарайлар, Қанша уақыт армандаған талайлар. Саған жетер қала жоқ бұл қаламда, Сұрай қалсаң, айтар ұл мен қызың да.

С.РАХИМБЕКОВА, «Мөлдір бұлақ» үйірмесінің мүшесі.

Из писем читательей

Пример патриотического воспитания

Осень – это ежегодно пора, когда сельские труженики подводят итоги проделанной работе, радуются урожаю зерновых и овощных культур и, конечно же, отмечают свой праздник – День работников сельского хозяйства. В нашем селе раньше всегда этот день отмечался очень широко и с размахом: проходили чествования передовиков, вручались награды, подарки. Молодежь гордилась своими земляками, ставила их в пример. Сейчас все это как-то по-другому, скромно, тихо. Но я не об этом. Хочу поделиться своими впечатлениями от встречи с членами 6-го класса Заречной СШ (классный руководитель и организатор встречи Ахметова Айша Мухамедьяновна), куда нас троих первоучеников пригласили в честь Дня празднования работников сельского хозяйства. Вместе со мной, бывшим животноводом – ветработником были механизаторы – Орлик Николай Степанович и Тарасюк Иван Клементьевич. Мы с удовольствием рассказывали ребятам о том времени, когда были еще молодыми, как все спорилось и кипело в руках. Какое же это было замечательное время! Совхоз «Киевский» славился по всему Казахстану урожаями зерновых, элитной пшеницей, высокими урожаями кукурузы, люцерны и большими надоями молока. Был свой инкубатор, где выводили курей и уток и в специальном цеху выращивали зерно на зелье, сами изготавливали биомици для мо-

лодняка КРС, утят и цыплят. Был у нас в то время и кормовой цех, где делали гранулированный корм. Директором совхоза тогда был самый молодой руководитель в Казахстане – Христенко Александр Федорович. Механизаторы – Николай Степанович и Иван Клементьевич рассказывали о первых трудностях и радостях целины, как пахали, сеяли, убирали урожай, как жили и отдыхали. Их воспоминания очень душевно дополняла учитель истории школы и одна из организаторов встречи Тамара Федоровна Самойлюк, которая много говорила о самой земле, о том, какая она живая, как она дышит, когда за ней правильно ухаживают и агротехнически обрабатывают. Ребята не просто слушали, как говорится – раскрыв рты, но и в ответ на наши воспоминания читали стихи, отчего на душе становилось теплее: значит это кому-то надо. Большое всем человеческое спасибо за встречу, за такой праздник для нас, ветеранов труда. Это и есть пример патриотического воспитания подрастающего поколения, потому что любить свою Родину, пусть и малую, надо с детства. Надо беречь и любить землю, которая нас кормит, всячески защищать ее и гордиться тем местом, где родился и вырос.

Алевтина Бедрина, пенсионерка села Заречное

Из писем в редакцию

Спасибо за хорошее обслуживание

Как замечательно, что в нашем районном центре вновь функционирует общественная баня, куда спешит население с пятницы по воскресенье. Мы с супругой не пропустили ни одну неделю и ходим мыться и обязательно попариться каждый выходной. В моечном зале достаточно места, хватает воды, хватает пара, что еще нужно? Здесь есть все условия, чтобы с комфортом остыть перед тем, как направиться домой: посмотреть телевизор, выпить прохладительных напитков.

В бане не просто чисто, светло, уютно, но и очень тепло. Обслуживающий персонал достаточно вежлив в обращении. И что самое интересное, подзадержавшихся клиентов не гонят под закрытие, а позволяют опоздавшим спокойно помыться, несмотря, что уже давно закончился рабочий день.

Спасибо всем за хорошее обслуживание и еще раз спасибо руководству района за то, что среди многих забот на первом месте – забота о населении.

Супруги Камзины

Спорттық жаңалықтар

Мүгедектер жарысқа түсті

Желтоқсан айының 6-шы жұлдызында БЖШУ-де (Балалар мен жасөспірімдердің шығармашылық үйі) аудандық дене шынықтыру және спорт, білім беру бөлімдері және БЖСМ

бірлесіп, мүгедектерге арнап спорттың 4 түрінен (дартс, шашки, шахматы, армрестлинг) жарыс ұйымдастырып өткізді. Бұл жарысты еткізудің мақсаты- мүгедектерді сауықтыру жөнінде іс-шара жоспарының орындалуы, аудандағы саламатты өмірді насихаттау және Ауған жерінен әскерлерді шығарылуына 20 жыл толуына орай.

Жарысты ардагерлер кеңесінің төрайымы Г.В. Богомазова ашып, мүгедектер үшін осындай жарысты ұйымдастырып, өткізіп отырғандарына спорт бөліміне ризашылығын білдіре отырып, сайысқа түсушілерге сәттілік пен жеңісті тіледі. Сонымен қатар, аудандағы мүмкіндігі шектелген балаларға үйде әлеуметтік қызмет көрсету бөлімінің меңгерушісі Н.Билинец, ау-

Айнұр Нұрдуәлетқызы.

Дәрігердің консультациясы

ВИЧ және СПИД деген не ?

СПИД (ЖҚТБ) - жұқтырылған қорғаныш тапшылығының белгісі - еліміз әкелетін қауіпті дерт, адамның қорғаныш тапшылығының қоздырғышымен тарайды.

ВИЧ – (АҚТҚ - ның) инфекциясы адам ағзасында қорғаныш тапшылығының қоздырғышы бар екенінен хабар береді. **ВИЧ (АҚТҚ-ны).** Жұқтырғаннан кейін, адам бірнеше жылдар бойы (орташа 5-10 жыл келемінде), өзінің дені сау деп сезінеді. Бірақ, вирус ағзаның иммундық жүйесін жайлап бұза бастайды, бұл жағдайда әртүрлі ауруларға әкеліп соғады. ВИЧ (АҚТҚ -ның) соңғы сатысын СПИД (ЖҚТБ) деп атайды. ВИЧ (ЖҚТБ-дан) зардап шеккен аурудың өлімі екеніңіз, жүйке жүйесінің зақымдалуынан, кәтерілі іскітерден, инфекциялардан болады.

ВИЧ (АҚТҚ) адам ағзасына қандай жолдармен берілуі мүмкін?

ВИЧ (АҚТҚ) инфекциясының көзі – ВИЧ (АҚТҚ-ны) жұқтырған, болмаса СПИД- ке (ЖҚТБ-ға) шалдыққан сырқат адам. Вирус көп мөлшерде қанда, шауетте, қынап сұйығында, емшек сүтінде болады. Аз мөлшерде ол түірікте, терде, көз жасында, зерде және басқа физиологиялық сұйықтарда табылады. ВИЧ (АҚТҚ) инфекциясы ағзаға түскенде, адам ауруға ұшырайды.

ВИЧ (АҚТҚ) адам ағзасына бұрын дертке шалдыққан адам қолданған бос шприцтердегі, инелердегі сақталған қан қалдықтарымен беріледі. Ауруға шалдығып ластанған, қан жұққан құралдарды, ұстараларды, пышақтарды, қайшыларды, инелерді және инемен таңба салу үшін пайдаланған жағдайда болады. Құралдар ішіндегі, болмаса сыртындағы қан беліктері көзге көрінбеуі мүмкін.

ВИЧ (АҚТҚ) берілуінің басқа жолы-жиыныстық жол.

ВИЧ (АҚТҚ) (Адамның қорғаныш тапшылығының қоздырғышы), ВИЧ (АҚТҚ) жұқтырған анадан балаға жүкті кезінде, туу кезінде, емшек сүтімен емізген кезде берілуі мүмкін.

Жиыныстық жолмен берілетін инфекциялардың кез келген басқа түрі болуы (гонорея, мерез, хламидиоз, гарднереллез, трихомоноз және тағы басқа), сақтанбаған жыныстық қатынас кезінде АҚТҚ-ны жұқтыру қатерін он шақты есеге өсіреді.

ВИЧ (АҚТҚ) (Адамның қорғаныш тапшылығының қоздырғышы) ауаман, тамақ, су, ыдыс, төсек, киім, аяқ киім арқылы, жүзу бассейнінде, қол алысқанда, «құрғақ сүйіскенде», түшкіргенде және жетелгенде, моншаға түскенде, жалпы дәретханаларды пайдаланғанда, сондай-ақ, жәндіктер шаққанда жұқпайды.

ВИЧ (АҚТҚ) жұқтырған адамдарды қоғамнан аластауға ешқандай негіз жоқ. Керісінше, бұл адамдар сіздің қолдауыңызды және түсінігеніңізді қалайды.

Қауіпсіз тәртіп ережелерін сақтай отырап, ВИЧ (АҚТҚ-ны) бөледірмеу мүмкін:

- Есірткіні қолданба;
- Кекеге дейін жыныстық қатынастардан сақтан;
- Презерватив пайдаланып, өзіңнің жыныстық қатынастарыңды қауіпсіз ет;
- Есіңде болсын, кез келген адаммен жыныстық қатынасқа түскенің, оның қазіргі және бұрынғы жыныстық серіктерінің барлығымен жыныстық қатынасқа түскенің деп біл.

Л.Тасымова, дәрігер.

На приеме у врача

Туберкулез и его профилактика

Туберкулез – это инфекционное (заразное) заболевание, которое развивается при проникновении в организм туберкулезных бактерий. При этом основной орган, который поражается болезнью – легкие. В некоторых случаях может быть туберкулез мозга и его оболочек, туберкулез костей и суставов, почек, половых органов, глаз, кишечника и других органов. 75 процентов больных туберкулезом составляют люди в возрасте от 20 до 40 лет, т.е. трудоспособного и детородного возраста. Доказано, что абсолютное большинство случаев можно излечить, если правильно организовано выявление и лечение, которое должно осуществляться под контролем и не прерываться.

Туберкулезные бактерии переносятся по воздуху. Они растут и размножаются в легких людей, заболевших туберкулезом. При этом происходит воспаление, а затем разрушение ткани, формируются участки распада, так называемые каверны, в которых содержатся бактерии. Из них при кашле, чихании, разговоре бактерии выделяются в окружающий воздух.

Туберкулезные бактерии могут находиться в воздухе в течение нескольких часов. Если большой открытой (заразной) формы длительное время проводит в плохо проветриваемом помещении, то витающих в этом воздухе бактерий становится настолько много, что их свободно вдыхают окружающие люди. Это главный путь заражения туберкулезом, который называется воздушно-капельным.

Заразиться туберкулезом можно в любом возрасте, но особенно он опасен для детей, подростков и людей с ослабленным иммунитетом. После заражения туберкулезные бактерии, попавшие в легкие и другие органы, изолируются от здоровых тканей, вокруг образуется плотная оболочка. Эти люди еще не являются источником заболевания, т.е. заражение туберкулезом – это еще не болезнь. 90-95 процентов зараженных туберкулезными бактериями людей никогда в своей жизни не заболит туберкулезом, а у 5 процентов зараженных людей при ослаблении иммунитета и иммунитета они становятся причиной разви-

тия туберкулеза. В некоторых случаях попавшие в организм человека туберкулезные бактерии уничтожаются клетками организма, и заражения не наступает.

Легочная ткань становится благоприятной средой для размножения туберкулезных бактерий. При своевременном выявлении и правильном лечении развитие туберкулеза можно остановить на самых ранних стадиях. При развитии туберкулеза появляются такие симптомы, как: кашель, общая слабость, повышение температуры тела, потливость, боль в грудной клетке, снижение аппетита, потеря веса, утомляемость. Кашель – наиболее характерный симптом туберкулеза, если он продолжается более двух недель. Наиболее достоверным и доступным методом диагностики является микроскопическое исследование мокроты на наличие туберкулезных бактерий, а также методами диагностики являются рентгенологические и флюорологические. У детей и подростков методом диагностики является туберкулиновая проба Манту.

Вовремя поставленный диагноз является залогом успешного излечения. При появлении симптомов заболевания сразу же обращайтесь в медицинское учреждение, будь то поликлиника, фельдшерский пункт или участковая больница. Туберкулез, как правило, всегда излечим, главное – постоянный контроль за приемом лекарств, непрерывность лечения и прием одновременно 4-5 лекарственных препаратов одновременно.

Лечение туберкулеза делится на 2 фазы: интенсивная, которая длится 2-3 месяца и поддерживающая – от 4-5 до 7 месяцев.

В рационе питания больного должно быть достаточное количество белковых продуктов и витаминов, необходимо употреблять в пищу молочные продукты, овощи и фрукты, различные соки, кумыс, шубат, мед, орехи, лекарственные травы. Несомненно, профилактика и залог успешного лечения туберкулеза – здоровый образ жизни.

О.Омаров, врач фтизиатр